

PATVIRTINTA

VšĮ Rokiškio rajono ligoninės direktoriaus
2022 m. gruodžio 29 d. įsakymu Nr. V-188

**LIETUVIŲ GESTŲ KALBOS VERTIMO PASLAUGŲ ORGANIZAVIMO IR
UŽTIKRINIMO KLAUSOS NEGALIŲ TURINTIEMS ASMENIMS
VIEŠOJOJE ĮSTAIGOJE ROKIŠKIO RAJONO LIGONINĖJE
TVARKOS APRAŠAS**

**I SKYRIUS
BENDROSIOS UOSTATOS**

1. Lietuvių gestų kalbos vertimo paslaugų organizavimo ir užtikrinimo klausos negalią turintiems asmenims viešojoje įstaigoje Rokiškio rajono ligoninėje tvarkos aprašas (toliau – Aprašas) nustato lietuvių gestų kalbos vertimo paslaugų organizavimo bei užtikrinimo klausos negalią turintiems pacientams viešojoje įstaigoje Rokiškio rajono ligoninėje (toliau – Ligoninė) tvarką, informacijos apie teisę gauti lietuvių gestų kalbos vertimo paslaugas skelbimo tvarką, Ligoninės ir paciento teises ir pareigas.

2. Aprašas parengtas vadovaujantis Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2008 m. gruodžio 9 d. įsakymo Nr. V-1242 „Dėl Bendrųjų vidaus ligų stacionarinių antrinio lygio paslaugų teikimo reikalavimų aprašo ir bendrųjų specializuotų vidaus ligų profilių stacionarinių tretinio lygio paslaugų teikimo reikalavimų aprašo patvirtinimo“ aktualia redakcija ir Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2008 m. gruodžio 9 d. įsakymo Nr. V-1229 įsakymo Nr. V-1229 „Dėl Bendrųjų vaikų ir suaugusiųjų chirurgijos stacionarinių antrinio lygio paslaugų teikimo reikalavimų ir bendrųjų vaikų ir suaugusiųjų specializuotų chirurgijos stacionarinių tretinio lygio paslaugų teikimo reikalavimų aprašų patvirtinimo“ aktualia redakcija.

3. Aprašo tikslas – sudaryti Ligoninėje sąlygas klausos negalią turintiems pacientams įgyvendinti savo teisę į informaciją pagal Lietuvos Respublikos pacientų teisių ir žalos sveikatai atlyginimo įstatymą bei gauti kokybiškas asmens sveikatos priežiūros paslaugas.

4. Apraše vartojamos sąvokos:

4.1. **lietuvių gestų kalbos vertimo paslauga** – vertimas iš lietuvių gestų kalbos į lietuvių kalbą ir atvirkščiai, kuris atliekamas dalyvaujant vertėjui (gyvai) ar nuotoliniu būdu, siekiant komunikuoti su pacientu ar jo šeimos nariais, turinčiais klausos negalią;

4.2. **nuotolinė lietuvių gestų kalbos vertimo paslauga**- vertimas iš lietuvių gestų kalbos į lietuvių kalbą ir atvirkščiai, atliekamas realiuoju laiku naudojantis vaizdo skambučio programomis ir kitomis platformomis, įgalinančiomis komunikaciją vaizdu ir garsu, paslaugos gavėjui ir teikėjui fiziškai esant skirtingose vietose;

4.3. **lietuvių gestų kalbos vertimo paslaugos teikėjas** – Lietuvių gestų kalbos vertimo centro struktūriniai padaliniai - Vilniaus, Kauno Klaipėdos, Šiaulių ir Panevėžio teritoriniai skyriai. Lietuvių gestų kalbos vertimo centro Panevėžio teritorinis skyrius teikia lietuvių gestų kalbos vertimo paslaugas Panevėžio ir Utenos apskrityse.

Lietuvių gestų kalbos vertimo paslaugos kurtiesiems ir asmenims su klausos negalia teikiamos nemokamai, atsižvelgiant į jų individualiuosius pagalbos poreikius.

Kitos Apraše vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos yra apibrėžtos kituose teisės aktuose.

5. Aprašas taikomas visuose Ligoninės skyriuose, kuriuose vyksta tiesioginis kontaktas su pacientais.

6. Šiuo Aprašu vadovaujasi visi Ligoninės asmens sveikatos priežiūros paslaugas teikiantys specialistai ir kiti darbuotojai, kontaktuojantys su pacientais.

II SKYRIUS

LIETUVIŲ GESTŲ KALBOS VERTIMO PASLAUGŲ LIGONINĖJE ORGANIZAVIMAS IR TEIKIMAS

7. Ligoninė Apraše nustatyta tvarka klausos negalią turinčiam pacientui:
- 7.1. užtikrina lietuvių gestų kalbos vertimo paslaugų prieinamumą:
- 7.1.1. užsako lietuvių gestų kalbos vertimo paslaugas elektroniniu paštu ar telefonu;
- 7.1.2. nuotolinio ryšio priemonėmis – vaizdo ir garso ryšių priemonėmis (įskaitant programinę įrangą, bendravimo platformas ir kt.) ir (ar) kitomis elektroninių ryšių technologijomis, kurios gali būti naudojamos teikiant lietuvių gestų kalbos vertimo paslaugas, kai paslaugos teikėjas ir paslaugos gavėjas yra skirtingose vietose tuo pačiu laiku;
- 7.2. sudaro sąlygas pacientui pasikviesti lietuvių gestų kalbos vertėją;
- 7.3. jei Ligoninės darbuotojas nemoka lietuvių gestų kalbos, sudaro galimybę bendrauti su pacientu raštu.
8. Kai Ligoninėje teikiamos paslaugos klausos negalią turinčiam pacientu, jam yra pateikiamas informacinis pranešimas (pridedamas Aprašo 1 priedas, toliau - Informacinis pranešimas) apie teisės gauti lietuvių gestų kalbos vertimo paslaugas Ligoninėje įgyvendinimo tvarką, bei tušinukas ir sąsiuvinis, kuriame raštu tarpusavyje galėtų bendrauti pacientas ir Ligoninės darbuotojai.
9. Jei pacientas pareiškia pageidavimą pasinaudoti lietuvių gestų kalbos vertimo paslaugomis, Ligoninės darbuotojas, atsakingas už lietuvių gestų kalbos vertimo paslaugos organizavimą (žr. Aprašo 20.1, 21.1, 22.1 punktus), susisiekiama su gestų kalbos paslaugos teikėju - Lietuvos gestų kalbos vertimo centro Panevėžio teritoriniu skyriumi - ir organizuoja lietuvių gestų kalbos vertimo paslaugų užsakymą teritorinio skyriaus darbo metu interneto svetainėje <https://lgkvc.lrv.lt/lt/panevezio-teritorinis-skyrius/informacija-uzsakymams-panevezys/> pateiktais užsakymo būdais (nurodytu elektroniniu paštu, Skype programa ar telefonu) ir paciento pageidaujama vertimo būdu (kontaktiniu ar nuotoliniu).
10. Jei pacientas pageidauja pats pasikviesti lietuvių gestų kalbos vertėją ir neturi tam techninių priemonių, jam leidžiama tuo tikslu ne ilgesniam kaip 60 minučių laikotarpiui pasinaudoti planšetiniu kompiuteriu su instaliuota internetine pokalbių programa.
11. Lietuvių gestų kalbos vertimo paslaugos Lietuvos gestų kalbos vertimo centre užsakomos artimiausiam vertėjų nurodytam galimam laikui arba paciento pageidaujama kitam vėlesniam laikui. Laikas taip pat turi būti tinkamas ir gydančiam gydytojui, budinčiam gydytojui ar kitam Ligoninės darbuotojui, kuris pacientui teiks informaciją, kurią pacientas turi teisę gauti pagal Lietuvos Respublikos pacientų teisių ir žalos sveikatai atlyginimo įstatymą.
12. Jei lietuvių gestų kalbos vertimo paslaugas užsako Ligoninė, apie tai nedelsiant informuojamas pacientas bei Ligoninės darbuotojas, kuris pacientui teiks informaciją, ir nurodoma vertimo paslaugų teikimo data, laikas, būdas ir kita informacija apie vertimo paslaugas.
13. Jei lietuvių gestų kalbos vertimo paslaugas užsako pats pacientas, apie tai pacientas nedelsiant privalo informuoti su Juo tiesiogiai kontaktuojantį Ligoninės darbuotoją ir nurodyti vertimo paslaugų teikimo datą, laiką, būdą ir kitą informaciją apie vertimo paslaugas. Ši informacija nedelsiant perduodama Ligoninės darbuotojui, atsakingam už lietuvių gestų kalbos vertimo paslaugos organizavimą, kuris privalo gestų kalbos vertimo datą ir laiką suderinti su gydančiu gydytoju ar budinčiu gydytoju ar kitu Ligoninės darbuotoju, kuris pacientui teiks informaciją.
14. Ligoninės darbuotojas, kuris pacientui teiks informaciją, naudojantis lietuvių gestų vertimo paslaugomis, privalo suderintu laiku dalyvauti teikiant lietuvių gestų vertimo paslaugas.
15. Jei vertimo paslaugos teikiamos tiesiogiai Ligoninėje, specialistai svarbiausią informaciją apie vaistus, siuntimus konsultacijoms ar tyrimams bei išrašus išsamiai surašo raštu.
16. Jei pacientui bus teikiamos nuotolinės lietuvių gestų kalbos vertimo paslaugos, Ligoninė tam užtikrina planšetinį kompiuterį su instaliuota internetine pokalbių programa, kuria paslaugas teikia lietuvių gestų kalbos vertimo paslaugos teikėjas.

17. Ligoninė, atsižvelgdama į epidemiologinę situaciją ir vykdydama infekcijų kontrolę, turi teisę nustatyti, kad tam tikru laikotarpiu Ligoninėje yra leidžiamos teikti tik nuotolinės lietuvių gestų kalbos vertimo paslaugos.

18. Nuotolinių lietuvių gestų kalbos vertimo paslaugų teikimo metu pokalbis nėra įrašomas ir yra konfidencialus.

19. Paciento užpildytas Informacinis pranešimas apie teisės gauti lietuvių gestų kalbos vertimo paslaugas Ligoninėje įgyvendinimo tvarką saugomas kartu su kitais paciento medicinos dokumentais.

20. Ambulatorinių asmens sveikatos priežiūros paslaugų teikimo tvarka klausos negalią turintiems pacientams:

20.1. už lietuvių gestų kalbos vertimo paslaugos organizavimą Ligoninės ambulatoriniuose skyriuose atsako šių skyrių vyresnieji slaugytojai (juos pavaduojantys darbuotojai), kurie atvykus klausos negalią turinčiam pacientui yra atsakingi už sklandų komunikacijos procesą tarp Ligoninės gydytojo specialisto ir klausos negalią turinčio paciento.

20.2. Ligoninės registratūros darbuotojas (medicinos registratorius) ir /ar bendrosios praktikos slaugytojas, dirbantis su gydytoju specialistu, identifikavęs pacientą, turintį klausos negalią, pateikia jam Informacinį pranešimą bei tušinuką ir sąsiuvinį, kuriame raštu tarpusavyje galėtų bendrauti pacientas ir Ligoninės darbuotojai.

20.3. jei pacientas pareiškia pageidavimą pasinaudoti lietuvių gestų kalbos vertimo paslaugomis, medicinos registratorius ar bendrosios praktikos slaugytojas informuoja vyresnįjį slaugytoją, kuris organizuoja lietuvių gestų kalbos vertimo paslaugų užsakymą Aprašo 9-14 punktuose numatyta tvarka.

21. Stacionarinių asmens sveikatos priežiūros paslaugų teikimas klausos negalią turintiems pacientams:

21.1. už lietuvių gestų kalbos vertimo paslaugos organizavimą Ligoninės stacionariniuose skyriuose atsako šių skyrių vyresnieji slaugytojai (juos pavaduojantys darbuotojai), kurie yra atsakingi už sklandų komunikacijos procesą tarp pacientą gydančio gydytojo ir klausos negalią turinčio paciento;

21.2. kai Ligoninėje stacionarizuojamas klausos negalią turintis pacientas, gydantis gydytojas ar bendrosios praktikos slaugytojas pateikia jam Informacinį pranešimą bei tušinuką ir sąsiuvinį, kuriame raštu tarpusavyje galėtų bendrauti pacientas ir Ligoninės darbuotojai.

21.3. jeigu pacientas pareiškia pageidavimą pasinaudoti lietuvių gestų kalbos vertimo paslaugomis, gydantis gydytojas ar bendrosios praktikos slaugytojas informuoja skyriaus vyresnįjį slaugytoją, kuris organizuoja lietuvių gestų kalbos vertimo paslaugų užsakymą Aprašo 9-14 punktuose numatyta tvarka;

21.4. pacientas turi teisę pareikšti pageidavimą pasinaudoti lietuvių gestų kalbos vertimo paslaugomis bet kuriuo stacionarizavimo Ligoninėje metu.

22. Paslaugų teikimas klausos negalią turinčiam pacientui Ligoninės priėmimo-skubios pagalbos skyriuje:

22.1. už lietuvių gestų kalbos vertimo paslaugos organizavimą Ligoninės priėmimo-skubios pagalbos skyriuje atsako vyresnysis slaugytojas ar budintis bendrosios praktikos slaugytojas, kurie yra atsakingi už sklandų komunikacijos procesą tarp pacientui skubiosios pagalbos paslaugas teikiančio gydytojo ir klausos negalią turinčio paciento;

22.2. klausos negalią turinčiam pacientui atvykus į priėmimo-skubios pagalbos skyrių dėl skubiosios medicinos pagalbos, atsižvelgiant į paciento būklę, priėmimo-skubios pagalbos skyriaus vyresnysis slaugytojas ar budintis bendrosios praktikos slaugytojas pateikia jam Informacinį pranešimą bei tušinuką ir sąsiuvinį, kuriame raštu tarpusavyje galėtų bendrauti pacientas ir Ligoninės darbuotojai.

22.3. jeigu pacientas pareiškia pageidavimą pasinaudoti lietuvių gestų kalbos vertimo paslaugomis, vyresnysis slaugytojas ar budintis bendrosios praktikos slaugytojas organizuoja lietuvių gestų kalbos vertimo paslaugų užsakymą Aprašo 9-14 punktuose numatyta tvarka.

23. Klausos negalią turinčiam pacientui asmens priežiūros paslaugų teikimui naudojami

technologiniai sprendimai: gestų kalbos vertimo paslaugos internetu ir telekomunikacijų priemonėmis (programa Skype, telefonu vaizdo skambučiai budinčiam vertėjui), įskaitant vaizdo pranešimus, vertimo iš gestų kalbos pateikimą SMS žinutėmis ir panašiai.

III SKYRIUS

KLAUSOS NEGALIĄ TURINČIO PACIENTO IR LIGONINĖS TEISĖS IR PAREIGOS

24. Klausos negalią turintis pacientas įgyja teises ir prisiima pareigas bei jas įgyvendina pats arba per savo atstovą (atstovus).

25. Klausos negalią turinčio paciento teisės:

25.1. reikalauti, kad Ligoninėje jam būtų užtikrintas lietuvių gestų kalbos vertimo paslaugų prieinamumas Apraše nustatyta tvarka;

25.2. reikalauti, kad Ligoninėje jam būtų sudarytos sąlygos pasikviesti lietuvių gestų kalbos vertėją Apraše nustatyta tvarka;

25.3. reikalauti, kad jam būtų sudaryta galimybė su Ligoninės darbuotojais, nemokančiais lietuvių gestų kalbos, bendrauti raštu;

25.4. kitos teisės, nustatytos Lietuvos Respublikos pacientų teisių ir žalos sveikatai atlyginimo įstatyme ir kituose teisės aktuose.

26. Klausos negalią turinčio paciento pareigos:

26.1. sąžiningai naudotis savo teisėmis, jomis nepiktnaudžiauti;

26.2. kitos pareigos, nustatytos Lietuvos Respublikos pacientų teisių ir žalos sveikatai atlyginimo įstatyme.

27. Ligoninės teisės:

27.1. reikalauti, kad klausos negalią turintis pacientas sąžiningai naudotųsi savo teisėmis, jomis nepiktnaudžiautų;

27.2. kitos teisės, nustatytos Lietuvos Respublikos pacientų teisių ir žalos sveikatai atlyginimo įstatyme ir kituose teisės aktuose.

28. Ligoninės pareigos:

28.1. užtikrinti lietuvių gestų kalbos vertimo paslaugų prieinamumą klausos negalią turintiems Ligoninės pacientams;

28.2. sudaryti sąlygas klausos negalią turinčiam Ligoninės pacientui pasikviesti lietuvių gestų kalbos vertėją;

28.3. jei Ligoninės darbuotojas nemoka lietuvių gestų kalbos, sudaryti galimybę bendrauti supacientu raštu;

28.4. kitos pareigos, nustatytos Lietuvos Respublikos pacientų teisių ir žalos sveikatai atlyginimo įstatyme ir kituose teisės aktuose.

IV SKYRIUS

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

29. Šis Aprašas įsigalioja nuo jo patvirtinimo dienos.

30. Patvirtintas Aprašas skelbiamas Ligoninės interneto svetainėje.

31. Už Aprašo nevykdymą ar netinkamą vykdymą taikoma teisės aktuose nustatyta teisinė atsakomybė.

Lietuvių gestų kalbos vertimo paslaugų organizavimo ir užtikrinimo klausos negalią turintiems asmenims viešojoje įstaigoje Rokiškio rajono ligoninėje tvarkos aprašo 1 priedas

**INFORMACINIS PRANEŠIMAS
APIE TEISĖS GAUTI LIETUVIŲ GESTŲ KALBOS VERTIMO PASLAUGAS
VIEŠOJOJE ĮSTAIGOJE ROKIŠKIO RAJONO LIGONINĖJE
ĮGYVENDINIMO TVARKĄ**

Informuojame, kad Jūs turite teisę pasinaudoti lietuvių gestų kalbos vertimo paslaugomis nemokamai šia tvarka:

1. Su šiuo pranešimu Jums pateikiamas tušinukas ir sąsiuvinis, kuriame raštu tarpusavyje galėsite bendrauti su viešosios įstaigos Rokiškio rajono ligoninės (toliau tekste – Ligoninė) darbuotojais.

2. Jūs turite teisę:

2.1. reikalauti, kad Ligoninėje Jums būtų užtikrintas lietuvių gestų kalbos vertimo paslaugų prieinamumas teisės aktuose nustatyta tvarka;

2.2. reikalauti, kad Ligoninėje Jums būtų sudarytos sąlygos pasikviesti lietuvių gestų kalbos vertėją teisės aktuose nustatyta tvarka.

3. Jeigu Jūs pareikšite pageidavimą pasinaudoti lietuvių gestų kalbos vertimo paslaugomis, Ligoninės atsakingas darbuotojas organizuos lietuvių gestų kalbos vertimo paslaugų užsakymą Lietuvos gestų vertimo centre pateiktais užsakymo būdais ir Jūsų pageidaujamu vertimo būdu (kontaktiniu ar nuotoliniu). Ligoninė, atsižvelgdama į epidemiologinę situaciją ir vykdydama infekcijų kontrolę, turi teisę nustatyti, kad tam tikru laikotarpiu Ligoninėje yra leidžiamos teikti tik nuotolinės lietuvių gestų kalbos vertimo paslaugos.

4. Jeigu Jūs pageidausite pats (pati) pasikviesti lietuvių gestų kalbos vertėją ir neturėsite tam techninių priemonių, Jums bus leidžiama tuo tikslu ne ilgesniam kaip 60 minučių laikotarpiui pasinaudoti planšetiniu kompiuteriu su instaliuota internetine pokalbių programa.

5. Lietuvių gestų kalbos vertimo paslaugos užsakomos artimiausiam vertėjų nurodytam galimam laikui arba Jūsų pageidaujama kitam vėlesniam laikui. Laikas taip pat turi būti tinkamas ir gydančiam gydytojui, budinčiam gydytojui ar kitam Ligoninės darbuotojui, kuris Jums teiks informaciją, kurią turite teisę gauti pagal Lietuvos Respublikos pacientų teisių ir žalos sveikatai atlyginimo įstatymą.

6. Jei lietuvių gestų kalbos vertimo paslaugas užsakys Ligoninė, apie tai nedelsiant būsite informuotas (-a) Jūs bei Ligoninės darbuotojas, kuris Jums teiks informaciją, ir bus nurodoma vertimo paslaugų teikimo data, laikas, būdas ir kita informacija apie vertimo paslaugas. Jei lietuvių gestų kalbos vertimo paslaugas užsakysite Jūs pats (pati), apie tai nedelsiant privalote informuoti su Jumis tiesiogiai kontaktuojantį Ligoninės darbuotoją ir nurodyti vertimo paslaugų teikimo datą, laiką, būdą ir kitą informaciją apie vertimo paslaugas.

7. Jūs turite teisę pareikšti pageidavimą pasinaudoti lietuvių gestų kalbos vertimo paslaugomis bet kuriuo gydymosi Ligoninėje metu.

8. Jei Jums bus teikiamos nuotolinės lietuvių gestų kalbos vertimo paslaugos, Ligoninė tam užtikrins planšetinį kompiuterį su instaliuota internetine pokalbių programa, kuria paslaugas teikia lietuvių gestų kalbos vertimo paslaugos teikėjas.

Susipažinau _____

(paciento vardas, pavardė, parašas)

Versti →

Prašome atsakyti į žemiau pateiktus klausimus:

Ar pageidaujate pasinaudoti lietuvių gestų kalbos vertimo paslaugomis:

TaipNe

Jei į šį klausimą atsakėte „Ne“, toliau į klausimus neatsakinėkite.

Jei pageidaujate pasinaudoti lietuvių gestų kalbos vertimo paslaugomis, kas, Jūsų pageidavimu, turi organizuoti šių paslaugų užsakymą:

Ligoninė

Pats (pati)

Kada pageidaujate gauti lietuvių gestų kalbos vertimo paslaugas:

Artimiausiu galimu laiku

Kitu laiku (*nurodyti*) _____

Kokiu būdu norite gauti lietuvių gestų kalbos vertimo paslaugas:

KontaktiniuNuotoliniu

Ar Jums bus reikalingas planšetinis kompiuteris lietuvių gestų kalbos vertimo paslaugoms užsakyti ir/ar gauti?

TaipNe

Patvirtinu, kad pateikti atsakymai atitinka mano tikrąją valią _____

(paciento vardas, pavardė, parašas)